

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Oleg Sternioală
Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni, prin intermediul avocatului Vasile Tarnovschi și de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, în cauza intentată la cererea introductivă depusă de Întreprinderea de Stat Pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și cererile de alăturare depuse de Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni și Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la intentarea procesului de insolvență în privința Companiei Mixte de Asigurări „Exim-Asint” Societate pe Acțiuni, împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 25 mai 2017 Întreprinderea de Stat Pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” (în continuare ÎS „Moldatsa”) a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență în privința Companiei Mixte de Asigurări „Exim-Asint” Societate pe Acțiuni (în continuare CMA „Exim-Asint” SA), IDNO xxxxxx, cu sediul: xxxxxx, din motivul incapacității de plată.

În motivarea cererii introductive s-a invocat că la 24 august 2015 ÎS „Moldatsa” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva CMA „Exim-Asint” SA, prin care a solicitat încasarea prejudiciului în sumă de 52649,05 lei, a cheltuielilor de judecată constituite din suma de 600,00 de lei cu titlu de plăți pentru efectuarea evaluării bunului și taxa de stat în sumă de 1579,47 de lei. Prin hotărârea nr.2c-864/15 din 11 februarie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, irevocabilă din 07 decembrie 2016, CMA „Exim-Asint” SA a fost obligată la plata sumei de 54828,52 de lei către ÎS „Moldatsa”. ÎS „Moldatsa” la 16 august 2016 a depus spre executare titlu executoriu emis în temeiul hotărârii nr. 2c-864/15 și ca urmare a măsurilor de executare silită întreprinse s-a constatat existența altor documente executorii, fiind aplicate restricții în registrele publice. Valoarea datoriilor depășește suma de 32000 lei.

A menționat că CMA „Exim-Asint” SA nu dispune de mijloace financiare în conturile bancare și bunuri care pot fi urmărite pentru a executa creanța, ceea ce

denotă informația prezentată de executorul judecătoresc, care a indicat că documentul executoriu nu poate fi executat, urmând a fi restituit creditorului.

A precizat că de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) prin hotărârea nr.57/12 din 29 noiembrie 2013 a fost retrasă licența de activitate a CMA „Exim-Asint” SA. Ulterior, conform hotărârii CNPF nr. 37/1 din 22 iulie 2014, ca urmare a verificărilor realizate, CMA „Exim-Asint” SA i-au fost prescrise un șir de acțiuni pentru asigurarea respectării obligațiilor asumate în cadrul desfășurării procesului de asigurare RCA. Una din acestea este formarea suplimentară a rezervei de daune declarate, dar nesoluționate în sumă de 1075500 de lei, inclusiv în baza pretențiilor înaintate în instanțele de judecată. Astfel, deja în anul 2014, CNPF a constatat riscul incapacității de plată a CMA „Exim-Asint” SA, ultima admițând restanțe la angajamentele rezultate din contractele de asigurări cu suma de 1075500 de lei. Conform aceeași hotărâri a CNPF, CMA „Exim-Asint” SA a înregistrat la situația din 31 martie 2014 active în valoare de 21180300 de lei, iar activele eligibile să acopere rezervele de asigurare constituie doar 111800 de lei.

A susținut ÎS „Moldatsa” că la situația curentă CMA „Exim-Asint” SA se află în incapacitate de plată, ceea ce constituie motiv de a trece într-o procedura colectivă de urmărire a creanțelor, fiind necesară intentarea procesului de insolvență/faliment simplificat a societății debitoare cu desemnarea unui lichidator din partea creditorilor.

ÎS „Moldatsa” a solicitat admiterea spre examinare a cererii introductive, intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA, validarea creanței în sumă de 54828, 52 de lei, desemnarea administratorului autorizat Dorin Ciobanu în funcția de administrator provizoriu și/sau administrator al insolvenței/lichidator al CMA „Exim-Asint” SA.

Prin încheierea din 29 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de ÎS „Moldatsa” și în funcția de administrator provizoriu al CMA „Exim-Asint” SA a fost desemnat Dorin Ciobanu; s-a obligat administratorul provizoriu să prezinte până la data examinării cauzei un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare aplicate față de debitor, să verifice mărimea și componența masei debitoare, existența temeiurilor de intentare a procesului de insolvență și oportunitatea continuării activității întreprinderii debitorului.

ÎCS „Red Union Fenosa” SA, prin referința depusă la 14 iunie 2017 la cererea introductivă a ÎS „Moldatsa”, și-a exprimat voința de alăturare la cererea introductivă înaintată de ÎS „Moldatsa”, solicitând admiterea cererii introductive și intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA cu confirmarea creanței sale.

În susținerea poziției ÎCS „Red Union Fenosa” SA a invocat că este creditor al CMA „Exim-Asint” SA cu o creanță în valoare de 220427,67 de dolari SUA care rezultă din contractul de asigurare a bunurilor nr. UF nr. 2225/09/C. Suma menționată constituie despăgubirea de asigurare în mărime de 145667,71 de dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 74149, 96 de dolari SUA, încasată prin hotărârea din 25 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru). Concomitent s-a încasat de la CMA „Exim-Asint” SA în beneficiul ÎCS „Red Union Fenosa” SA taxa de stat în mărime de 50000 de lei.

BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin referința depusă la 06 iulie 2017 la cererea introductivă a ÎS „Moldatsa”, și-a exprimat voința de alăturare la

cererea introductivă depusă de ÎS „Moldatsa”, solicitând intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA cu admiterea creanței în mărime de 3711189 de lei.

În susținerea poziției BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a invocat că la data de 23 aprilie 1996 a transmis în folosință CMA „Exim-Asint” SA bunul imobil constituit din încăperile situate pe xxxxxx, cu suprafața totală de 141,8 mp, în schimbul valorilor acțiunilor subscrise în valoare de 116000 de lei (MDL). La momentul transmiterii în folosință a imobilului, sumă de 116000 de lei constituia aproximativ valoarea dreptului de folosință a imobilului pe parcursul a 27 ani.

A indicat că prin raportul de evaluare nr. 12/06 din 13 iunie 2017 întocmit de către SRL „Evaltot” s-a stabilit că: -determinarea exactă la data de 23 aprilie 1996 a valorii dreptului de folosință pe perioada a 27 ani a bunului imobil cu număr cadastral xxxxxx, situat pe xxxxxx, nu era posibil de stabilit cu exactitate, din motivul că valoarea dreptului de folosință depinde în mod implicit de evoluția pieței de profil, curs valutar, etc. din acea perioadă; -conform indicilor prețurilor de piață la locațiunea bunurilor imobile, valoarea totală a dreptului de folosință pe perioada 23 aprilie 1996-31 decembrie 2016 a bunului imobil cu număr cadastral xxxxxx, situat pe xxxxx, constituie suma de 4158000 de lei, iar conform indicilor prețurilor de arendă a bunurilor imobile proprietate a statului, valoarea totală a dreptului de folosință a imobilului pentru aceeași perioadă constituie suma de 2882668 de lei; -valoarea în mărime de 116000 de lei a dreptului de folosință a bunului imobil de pe xxxxxx, a fost atinsă în luna decembrie 2002 conform indicilor prețurilor de piață pentru locațiunea bunurilor imobile, iar conform indiciilor prețurilor de locațiune pentru bunurile imobile proprietate a statului, valoarea dreptului de folosință în mărime de 116000 de lei a fost atinsă în luna decembrie 2006.

A precizat că în baza actelor indicate mai sus și conform raportului de evaluare din 13 iunie 2017, determinarea la data de 23 aprilie 1996 a valorii dreptului de folosință a bunului imobil nu era posibil de stabilit cu exactitate pentru toată perioada de 27 ani, iar valoarea în mărime de 116000 de lei a dreptului de folosință a bunului imobil a fost atinsă în luna decembrie 2002 conform indicilor de piață.

La 23 octombrie 2017 ÎS „Moldatsa” a depus, în temeiul art. 31 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, cerere de retragere a cererii introductive depuse, deoarece debitorul la data de 23 octombrie 2017 a restituit creditorului suma datorată de 55228,52 de lei.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea ÎS „Moldatsa” de retragere a cererii introductive privind intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA; s-a încetat procesul la cererea introductivă depusă de ÎS „Moldatsa” privind intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-au respins ca fiind neîntemeiate cererile de alăturare depuse de ÎCS „Red Union Fenosa” SA și BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA cu privire la declararea insolvenței a CMA „Exim-Asint” SA și s-a refuzat intentarea unui proces de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA; s-au anulat măsurile de asigurare aplicate prin încheierea din 29 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău în privința CMA „Exim-Asint” SA, cu sediul: xxxxxx.

La 12 decembrie 2017 BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Vasile Tarnovschi, a declarat recurs, solicitând casarea

hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii de alăturare a BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA privind intentarea procesului de insolabilitate în privința CMA „Exim-Asint” SA, cu examinarea problemei în fond și pronunțarea unei noi hotărâri privind intentarea procesului de insolabilitate în privința CMA „Exim-Asint” SA.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârea instanței de insolabilitate în partea respingerii cererii BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA privind intentarea procesului de insolabilitate, este ilegală și pasibilă casării. Instanța de insolabilitate a aplicat și a interpretat în mod eronat normele de drept material la constatarea faptului lipsei stării de insolabilitate a CMA „Exim-Asint” SA, or materialele cauzei de insolabilitate demonstrează contrariul. CMA „Exim-Asint” SA nu activează deja de mult timp, fiindu-i retrasă licența pentru activitatea de asigurare. Debitorul a încetat de mult să efectueze plăți, ceea ce confirmă starea de insolabilitate a CMA „Exim-Asint” SA.

La 27 martie 2018 BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Vasile Tarnovschi, a depus o cerere de completare a motivelor din recursul declarat.

Suplimentar s-a invocat că informația executorului judecătoresc anexată confirmă că CMA „Exim-Asint” SA nu dispune de bunuri și mijloace financiare în conturile bancare. Lipsa mijloacelor bănești este confirmată și prin raportul administratorului provizoriu. Retragerea licenței și lipsa mijloacelor bănești demonstrează starea de insolabilitate și obligația administratorului persoanei juridice de a depune cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate. Incapacitatea de plată este confirmată și prin lipsa activelor lichide pentru plata creanței ÎCS „Red Union Fenosa” SA. Or, instanța de insolabilitate eronat a stabilit precum că creanță ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu a devenit scadentă, deoarece ÎCS „Red Union Fenosa” SA a specificat că creanța rezultă din contractul de asigurare, actele privind producerea cazului asigurat și raportul de evaluare a despăgubirii de asigurare, iar hotărârea instanței judecătorești este un act suplimentar ce confirmă creanța.

Precizează că cererea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA nu este o cerere de intentare a procesului de insolabilitate în temeiul creanței deținute, dar este o cerere directă de intentare a procesului de insolabilitate în calitate de acționar al CMA „Exim-Asint” SA rezultând din prevederile art. 138 alin.(5) al Legii insolabilității.

Susține recurentul că în situația în care creanțele BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și ale ÎCS „Red Union Fenosa” SA au fost introduse în tabelul preliminar al creanțelor de către administratorul provizoriu și în pofida existenței deja a valabilității și corectitudinii creanțelor rezultând din prevederile art. 29 alin.(3) al Legii insolabilității, instanța de insolabilitate eronat a concluzionat în privința netemeinicii creanțelor. Or, instanța de insolabilitate a ignorat că BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a indicat în cerere prevederile art. 1389 Cod civil ca temei a apariției creanțelor, îmbogățirea fără justă cauză.

Consideră că instanța de insolabilitate motivând că creanțele BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA sunt neîntemeiate și-a depășit atribuțiile, or, la depunerea cererii introductive se constată doar certitudinea creanței ce justifică eventual intentarea procesului de insolabilitate. Or, temeinicia creanțelor se examinează la etapa de validare a creanțelor. Chiar și la etapa de validare a creanțelor instanța de

insolvabilitate nu se expune asupra netemeinicii creanțelor, doar constată existența unui litigiu de drept. Dacă instanța constată că creanța nu este certă, urmează să menționeze acest aspect direct sau că ar exista un litigiu de drept în privința acesteia, dar nicidecum nu poate să stabilească precum că creanța este neîntemeiată.

Opinează că instanța de insolvabilitate constatând faptul precum că actul de primire predare din 23 aprilie 1996 nu ar prevedea o înțelegere referitor la reevaluarea dreptului de folosință, deoarece o eventuală interdicție de reevaluare a dreptului de folosință asupra imobilului transmis în anul 1996 trebuia stipulată într-un act juridic, ceea ce nu există în actul de primire predare. Or, nespecificarea în actul menționat despre posibilitatea stabilirii în timp al valorii dreptului de folosință, nu poate duce la imposibilitatea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA de a solicita stabilirea valorii la orice etapă. În opinia recurentului, era în drept să solicite constatarea valorii dreptului de folosință, deoarece evaluatorul a stabilit clar că determinarea exactă la 23 aprilie 1996 a valorii dreptului de folosință a bunului imobil nu era posibil de stabilit pentru toată perioada.

Afirmă recurentul că instanța de insolvabilitate în mod eronat a stabilit precum că BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA nu a probat precum că este succesorul BC „Export-Import” SA, or, părțile în proces nu au negat acest fapt, iar în contextul prevederilor art. 123 alin.(6) Cod de procedură civilă faptele invocate de o parte nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat. De altfel, pct. 1.7 al statutului BC „Export-Import” SA, adoptat în anul 1996, indică denumirea abreviată „Eximbank”, iar extrasele de la Camera Înregistrării de Stat, anexate la cererea de completare a motivelor din recurs, demonstrează denumirea băncii până la denumirea actuală.

La 15 decembrie 2017 ÎCS „Red Union Fenosa” SA a declarat recurs, solicitând casarea hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii de alăturare a ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința CMA „Exim-Asint” SA, cu examinarea problemei în fond și pronunțarea unei noi hotărâri privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința CMA „Exim-Asint” SA.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârea instanței de insolvabilitate în partea respingerii cererii ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind intentarea procesului de insolvabilitate, este ilegală și pasibilă casării. Instanța de insolvabilitate a aplicat și a interpretat în mod eronat normele de drept material la constatarea faptului lipsei stării de insolvabilitate a CMA „Exim-Asint” SA, or, materialele cauzei de insolvabilitate demonstrează contrariul. CMA „Exim-Asint” SA nu activează deja de mult timp, fiindu-i retrasă licența pentru activitatea de asigurare. Debitorul a încetat de mult să efectueze plăți, ceea ce confirmă starea de insolvabilitatea a CMA „Exim-Asint” SA.

Suplimentar indică că prin încheierea din 13 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de CMA „Exim-Asint” SA împotriva hotărârii din 25 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

La 17 aprilie 2018 ÎCS „Red Union Fenosa” SA a depus cerere suplimentară de recurs, reiterând cerințele din recursul inițial.

În motivarea cererii suplimentare de recurs a invocat că din informația executorului judecătoresc rezultă că CMA „Exim-Asint” SA nu dispune de bunuri, precum și de mijloace financiare în conturile bancare. Lipsa mijloacelor bănești în conturile bancare a fost confirmată și de administratorul provizoriu în raportul său.

Retragerea licenței și lipsa mijloacelor bănești ce semnifică lipsa efectuării plăților demonstrează direct starea de insolvabilitate a CMA „Exim-Asint” SA și obligativitatea administratorului persoanei juridice de depune cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate.

Declară că în contextul prevederilor art. 10 al Legii insolvabilității, temeiul general al intentării procesului de insolvabilitate este incapacitatea de plată a debitorului, iar cererea introductivă de către ÎS „Moldatsa” a servit faptul încetării efectuării plăților de către CMA „Exim-Asint” SA. Pe parcursul examinării cererii introductive, creanțele ÎS „Moldatsa” și ale altor creditori au fost stinse, însă de către un terț, ceea ce denotă că CMA „Exim-Asint” SA continuă să rămână în incapacitate de plată. În opinia sa, pasivul patrimonial al debitorului nu a dispărut, doar că creditor este deja terțul care a efectuat plata față de ÎS „Moldatsa”, iar temeiul general de insolvabilitate și-a păstrat actualitatea.

Consideră că instanța de insolvabilitate eronat a stabilit precum că creanță ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu a devenit scadentă, deoarece ÎCS „Red Union Fenosa” SA a specificat că creanța rezultă din contractul de asigurare, actele privind producerea cazului asigurat și raportul de evaluare a despăgubirii de asigurare, iar hotărârea instanței judecătorești este un act suplimentar ce confirmă caracterul cert al creanței.

Recurentul își exprimă dezacordul cu concluzia instanței referitor la caracterul precar al creanțelor ÎCS „Red Union Fenosa” SA și CMA „Exim-Asint” SA, deoarece creanțele BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și ale ÎCS „Red Union Fenosa” SA au fost introduse în tabelul preliminar al creanțelor de către administratorul provizoriu, iar conform art. 29 alin.(3) al Legii insolvabilității, se prezumă ca fiind valabile și corecte. Astfel, în opinia recurentului, este eronată concluzia instanței de insolvabilitate referitor la netemeinicia creanței BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și a ÎCS „Red Union Fenosa” SA.

Conform art.8 alin.(1) al Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvabilitate a adoptat hotărârea contestată la data de 30 noiembrie 2017, iar BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Vasile Tarnovschi și ÎCS „Red Union Fenosa” SA au declarat recurs la data de 12 decembrie 2017 și respectiv 15 decembrie 2017, ceea ce denotă că ambele recursuri sunt în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în recurs, în raport cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursurile de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Vasile Tarnovschi și de ÎCS „Red Union Fenosa” SA și va casa hotărârea contestată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de insolvabilitate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 2 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, incapacitate de plată reprezintă situația financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a își executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți.

Din materialele cauzei rezultă că la 26 mai 2017 ÎS „Moldatsa” a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA invocând incapacitatea de plată a debitorului (Vol.I, f.d.3-6).

Conform art. 5 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea de intentare a procesului de insolvență se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolvență) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă și în prezenta lege.

Conform art. 10 alin. (2), (3) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvență constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Conform art. 21 alin.(1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolvență este obligată să admită spre examinare cererea introductivă depusă de creditor cu respectarea prevederilor Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

Prin încheierea din 29 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de ÎS „Moldatsa” și în funcția de administrator provizoriu al CMA „Exim-Asint” SA a fost desemnat Dorin Ciobanu (Vol.I, f.d.44).

Conform art. 28 alin.(6) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în cel mult 30 de zile calendaristice de la notificarea efectuată conform art.26, creditorii prezintă o referință la cererea introductivă, prin care se opun intentării procesului de insolvență ori se alătură cererii creditorului inițial prin înaintarea creanțelor asupra patrimoniului debitorului.

Astfel, ÎCS „Red Union Fenosa” SA, prin referința depusă la 14 iunie 2017 la cererea introductivă a ÎS „Moldatsa”, și-a exprimat voința de alăturare la cererea introductivă înaintată de ÎS „Moldatsa”, solicitând admiterea cererii introductive și intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA cu confirmarea creanței sale (Vol.I, f.d.46-47).

BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin referința depusă la 06 iulie 2017 la cererea introductivă a ÎS „Moldatsa”, și-a exprimat voința de alăturare la

cererea introductivă depusă de ÎS „Moldatsa”, solicitând intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA cu admiterea creanței în mărime de 3711189 de lei (Vol.I, f.d.79-81).

Conform art. 31 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea introductivă poate fi retrasă de către deponent până la adoptarea unei hotărâri de intentare a procesului de insolvență sau de respingere a cererii introductive.

În contextul dat, Colegiul notează că la 23 octombrie 2017 ÎS „Moldatsa” a depus, în temeiul art. 31 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, cerere de retragere a cererii introductive depuse, deoarece debitorul la data de 23 octombrie 2017 a restituit creditorului suma datorată de 55228,52 de lei (Vol. I, f.d.175).

Conform alineatului 2 al aceluiași articol, în cazul în care debitorul sau creditorul renunță la cererea introductivă, instanța de insolvență dispune încetarea procesului doar dacă renunțarea nu contravine legii și nu încalcă drepturile și interesele legitime ale altor persoane.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea ÎS „Moldatsa” de retragere a cererii introductive privind intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA; s-a încetat procesul la cererea introductivă depusă de ÎS „Moldatsa” privind intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA (Vol.II, f.d.44-45).

Concomitent Colegiul remarcă că în contextul prevederilor art. 31 alin. (2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, renunțarea la cererea introductivă nu privează persoanele care s-au alăturat acestei cereri de dreptul de a solicita examinarea pricinii în fond.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că ÎCS „Red Union Fenosa” SA și BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA au susținut cererea de alăturare la cererea introductivă și au solicitat intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA, ceea ce rezultă și din textul procesului verbal al ședinței de judecată (Vol.II, f.d.40).

Conform art. 11 alin.(2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, la determinarea temeiurilor de insolvență se iau în calcul: a) mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor, la prestarea serviciilor și la îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi plătite de către debitor; b) mărimea datoriilor la credite, la împrumut, plus dobânda care urmează a fi achitată de către debitor; c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor; d) mărimea obligațiilor la bugetul public național prevăzute de lege.

Colegiul relevă că instanța de insolvență a respins, prin hotărârea din 30 noiembrie 2017, cererile de alăturare depuse de ÎCS „Red Union Fenosa” SA și BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA ca fiind neîntemeiate și a refuzat în intentarea procesului de insolvență în privința CMA „Exim-Asint” SA (Vol.II, f.d.46-53). Or, concluzia acesteia se datorează unei examinări superficiale și aprecieri arbitrare a suportului probatoriu prezentat.

În contextul dat, Colegiul notează că art. 20 alin.(2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 statuează că la cererea introductivă a creditorului se anexează: a) documentele ce adevăresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvență, alte documente care justifică cererea creditorului; b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor; c) copia de pe hotărârea irevocabilă a instanței de judecată sau copia de pe hotărârea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe hotărârea

judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărârii judecătorești sau a hotărârii arbitrale străine, ori decizia (hotărârea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment.

Colegiul relevă că ÎCS „Red Union Fenosa” SA a pretins admiterea creanței încasate conform hotărârii din 25 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) (Vol. I, f.d.48-55).

Aici este de menționat că prin hotărârea din 25 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) s-a încasat de la CMA „Exim-Asint” SA în beneficiul ÎCS „Red Union Fenosa” SA despăgubirea de asigurare în mărime de 145667,71 de dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 74149, 96 de dolari SUA, în total suma de 220427, 67 de dolari SUA și taxa de stat în mărime de 50000 de lei (Vol.I, f.d.48-55).

Colegiul reține că ÎCS „Red Union Fenosa” SA pretinde că creanța în valoare de 220427, 67 de dolari SUA constituie despăgubirea de asigurare și dobânda de întârziere ce rezultă din contractul de asigurare a bunurilor nr. UF nr.2225/09/C.

La acest capitol, Colegiul notează că instanța de insolabilitate constatând că creanța ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu este scadentă a rezultat din faptul că hotărârea din 25 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost contestată cu apel, însă instanța de insolabilitate nu a luat în considerare și nu a supus aprecierii argumentul recurentului în raport cu proba prezentată precum că creanța pretinsă rezultă din contractul de asigurare, argument invocat și de recurent.

Or, între ÎCS „Red Union Fenosa” SA și CMA „Exim-Asint” SA a fost încheiat contractul de asigurare a bunurilor UF nr. 2225/09/C, perioada asigurării fiind 30 octombrie 2009-30 octombrie 2010 (Vol.II, f.d.5-9).

În atare circumstanțe, pornind de la faptul că recurentul ÎCS „Red Union Fenosa” SA susține că hotărârea judecătorească confirmă în plus caracterul cert al creanței, însă creanța pretinsă rezultă din contractul de asigurare, instanța de insolabilitate avea obligația de a supune aprecierii acest aspect.

În această ordine de idei, Colegiul reține argumentele recurentului ÎCS „Red Union Fenosa” SA invocate în acest sens precum că creanța rezultă din contractul de asigurare, actele privind producerea cazului asigurat și raportul de evaluare a despăgubirii de asigurare, iar hotărârea judecătorească confirmă caracterul cert al creanței, ceea ce denotă suplimentar necesitatea verificării acestor circumstanțe.

Or, înscrisurile prezentate în acest sens de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA și anexate la materialele cauzei nici nu au fost supuse aprecierii.

De altfel, instanța are obligația de a verifica și aceste circumstanțe, deoarece în condițiile legii dovada creanței față de patrimoniul debitorului se face prin documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, alte documente care justifică creanța și nu este obligatoriu ca creanța să fie probată doar prin copia de pe hotărârea irevocabilă a instanței de judecată.

Colegiul apreciază ca fiind relevante și argumentele reprezentantului recurentului BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA precum că instanța de insolabilitate la etapa examinării cererii introductive de intentare a procesului de insolabilitate nu era în drept a se expune asupra temeiniciei creanței, deoarece aceasta se examinează doar la etapa validării creanțelor.

Or, instanța de insolabilitate a constatat că creanța BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA nu este nici întemeiată și nici scadentă.

Colegiul precizează că BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a pretins că creanța de 3711189 de lei, conform raportului de evaluare din 13 iunie 2017, s-a format ca urmare a folosirii de către CMA „Exim-Asint” SA a imobilului din xxxxxx. Or, dreptul de folosință pentru suma de 116000 de lei ar fi fost atins deja în decembrie 2002 (Vol.I, f.d.82).

În contextul dat, Colegiul apreciază ca fiind relevant argumentul reprezentantului recurentului BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA precum că în actul de primire-predare din 23 aprilie 1996, care constituie una dintre probe pe care își întemeiază creanța, nu există anumite interdicții de reevaluare a bunului imobil transmis în folosință în anul 1996.

Or, instanța de insolvență a stabilit precum că în actul de primire-predare nu este prevăzută o înțelegere suplimentară referitor la reevaluarea dreptului de folosință a bunului imobil.

În situația dată, se impune rejudecarea cauzei cu verificarea circumstanțelor menționate în raport cu probele prezentate și argumentele participanților la proces.

De altfel, conform art. 29 alin.(4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ca rezultat al verificării, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra în instanța de insolvență, odată cu raportul ori separat, și tabelul preliminar al creanțelor cuprinzând toate creanțele asupra patrimoniului debitorului, precizând că sunt: chirografare, garantate, sub condiție, scadente sau nescadente și arătând pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

Aici Colegiul notează că în tabelul preliminar al creanțelor din 13 iulie 2017, administratorul provizoriu a inclus BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA cu creanța chirografară de 3711189, 00 de lei, iar ÎCS „Red Union Fenosa” SA cu creanța chirografară de 2703687, 71 de lei și cu creanța chirografară de rang inferior în sumă de 1345178, 83 de lei (Vol.I, f.d.153-154).

Sub acest aspect, Colegiul reține și argumentele recurenților precum că în contextul prevederilor art. 29 alin.(3) al Legii insolvenței, creanțele trecute în tabelul preliminar de către administratorul provizoriu în urma verificării se prezumă a fi valabile și corecte.

Totodată Colegiul menționează că împrejurările privind temeinicia creanțelor pretinse a fi validate ar ține de fondul cauzei, adică de etapa examinării cererilor de validare a creanțelor, însă aceste circumstanțe reprezintă importanță și la etapa examinării cererilor privind intentarea procesului de insolvență, pornind de la faptul că legislatorul stabilește expres condițiile de depunere a cererii introductive și persoanele în drept de a depune.

Or, conform art. 12 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.

Art. 20 alin.(2) lit.a) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 statuează că la cererea introductivă a creditorului se anexează documentele ce adevăresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvență, alte documente care justifică cererea creditorului.

În contextul prevederilor art. 18 alin.(1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvență și își poate argumenta creanțele și

temeiurile de intentare a procesului de insolabilitate. Respectiv, acest interes urmează a fi probat prin probe concludente, pentru a fi determinat caracterul cert și exigibil al creanței.

În atare situație, instanța de insolabilitate la rejudecarea cauzei urmează a verifica prin prisma probelor, înscrisurilor, argumentelor participanților la proces, dacă în condițiile existente BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și ÎCS „Red Union Fenosa” SA, în sensul Legii insolabilității sunt în drept de a pretinde intentarea procesului de insolabilitate în privința CMA „Exim-Asint” SA, rezultând din probele prezentate întru confirmarea certitudinii creanțelor pretinse.

Concomitent Colegiul menționează că la rejudecarea cauzei, instanța de insolabilitate urmează a da apreciere și altor circumstanțe ale cauzei, în partea ce ține de fondul cauzei, în măsura în care ele sunt confirmate prin probe relevante, pertinente soluționării corecte a speței deduse judecării, inclusiv și prin prisma argumentelor participanților la proces. Or, recurenții invocă că informația executorului judecătoresc anexată la materialele cauzei denotă lipsa bunurilor și mijloacelor bănești la CMA „Exim-Asint” SA.

La rejudecarea cauzei, instanța de insolabilitate urmează să ia în considerare cele menționate *supra*, să creeze condiții obiective pentru realizare și exercitare drepturilor procedurale și în dependență de probele pertinente administrate, rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală, prin examinarea multiaspectuală, completă și obiectivă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că lacunele indicate *supra*, nu pot fi înlăturate în ordine de recurs, fapt pentru care recursurile declarate de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Vasile Tarnovschi și de ÎCS „Red Union Fenosa” SA împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de insolabilitate și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate, cu respectarea principiilor ce guvernează litigiul în cauză.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni, prin intermediul avocatului Vasile Tarnovschi și de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni.

Se casează hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza intentată la cererea introductivă depusă de Întreprinderea de Stat Pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și cererile de alăturare depuse de Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni și Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la intentarea procesului de insolabilitate în privința Companiei Mixte de Asigurări „Exim-Asint” Societate pe Acțiuni, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de insolabilitate, Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Oleg Sternioală

Judecători

Valeriu Doagă

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic